

**FELSŐTÁRKÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
NOSZVAJ KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT**

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

Szakmai Program

2015

**FELSŐTÁRKÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA 128/2015. (XI. 19.) SZÁMÚ HATÁROZATÁVAL,
NOSZVAJ KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT 141/2015. (XI. 25.) SZÁMÚ HATÁROZATÁVAL
ELFOGADTA**

Tartalomjegyzék

I.	Alapadatok	3. oldal
II.	A szolgáltatás célja, feladata	4. oldal
	1. Családsegítés	4. oldal
	2. Gyermekjóléti szolgáltatás	5. oldal
III.	Az ellátandó célcsoport jellemzői	7. oldal
	1. Családsegítés	7. oldal
	2. Gyermekjóléti szolgáltatás	7. oldal
IV.	Feladatellátás szakmai tartalma, módja, szolgáltatások formái	9. oldal
	1. Családsegítés	9. oldal
	2. Gyermekjóléti szolgáltatás	11. oldal
V.	Az ellátás igénybevételének módja	13. oldal
	1. Családsegítés	13. oldal
	2. Gyermekjóléti szolgáltatás	13. oldal
VI.	Az ellátások működése	14. oldal
VII.	Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személy jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	15. oldal
VIII.	A család- és gyermekjóléti szolgálat együttműködő partnerei	16. oldal

I. Alapadatok

Név: Felsőtárkány Község Önkormányzata Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Fenntartó szerve, székhelye: Felsőtárkány Község Önkormányzata
3324 Felsőtárkány, Fő út 101. szám
Noszvaj Községi Önkormányzat
3324 Noszvaj, Kossuth Lajos út 1. szám

Ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiségek helye, elérhetősége:

3324 Felsőtárkány, Fő út 157. szám, Tel/Fax: 06-36/534-056,

e-mail: gyermekvedelem@felsotarkany.hu

3324 Felsőtárkány, Rákóczi u. 55. szám, Tel: 06-70/683-3100

e-mail: csaladsegito@felsotarkany.hu

3325 Noszvaj, Kossuth Lajos út 1. szám, Tel: 06-36/563-035

Működési területe: Felsőtárkány, Noszvaj községek teljes közigazgatási területe

Jogállása, gazdálkodási jogköre: nem önállóan gazdálkodó

Szervezeti formája: integráltan működő szolgáltatás

A felügyeleti szerve: Heves Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály
3300 Eger, Kossuth L. u. 9.

Kormányzati funkció száma, és megnevezése:

104042 Család- és Gyermekjóléti szolgáltatás

A tevékenységek forrásai:

- Magyarország éves költségvetéséről szóló, törvényekben meghatározott normatív állami hozzájárulások.
- A fenntartó önkormányzatok éves költségvetési rendeleteiben meghatározott önkormányzati támogatások.

A család- és gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jogi szabályozása

- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1/2000. (I. 7.) SzCSM rendelet személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló
- 149/1997 (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 1992. évi LXII. Törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról,
- 8/2000. (VIII.4) SzCsM rendelete a személyes gondoskodást végző személyek működési nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelete a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.

II. A szolgáltatás célja, feladata

1. Családsegítés

Családok, és egyének részére a személyes gondoskodást nyújtó ellátást a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 57.§ (1) bekezdésének e), pontja, 64.§-a, szerinti alapszolgáltatás megszervezésével, működtetésével biztosítjuk.

A családsegítés célja:

A szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából.

Alaptevékenysége:

A települési önkormányzatok feladatkörében lévő lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása.

Olyan szociális alapszolgáltatások nyújtása, melynek keretében biztosítja

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- g) a járasszékhely településen működő családsegítést ellátó szolgáltató kezdeményezésére a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján szociális diagnózis készítésében történő részvétel.

Feladatai:

- általános és speciális segítő szolgáltatást nyújtása,
- az illetékességi területen élő népesség szociális és mentálhigiénés jólétét veszélyeztető tényezőket felmérése, az adatokat elemzése,
- feltárja a szociális feszültségek okait, megelőzésükre az egyént, illetve a közösséget érintő intervenciókat dolgoz ki és alkalmaz,
- közreműködik a családok külső támogató rendszerének fejlesztésében, a családokkal kapcsolatban lévő intézmények, társadalmi szervezetek, egyesületek és egyházi szervezetek tevékenységének összehangolásában,
- szakmai háttérrel támogatja az állampolgári kezdeményezéseket, alapítványok, egyesületek munkáját,
- mentális és szociális válságkezelés (krízisintervenció),
- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás nyújtása,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,
- ingyenes tanácsadó szolgáltatás nyújtása (jogi, pszichológiai, életvezetési),
- közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programokat szervezése,

- a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő, mediációs programok és szolgáltatások, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások szervezése,
- családgondozással elősegíti a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása,
- az aktív korú nem foglalkoztatott rendszeres szociális segélyezettekkel kapcsolatos együttműködési kötelezettségekből fakadó programok szervezése,
- együttműködik az önkormányzat hivatalával, a szociális rendeletben előírtak alapján jár el,
- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,

Hangsúlyos szerepet kap az egyéni szükségletekhez, körülményekhez alkalmazkodó ellátás.

2. Gyermekjóléti szolgáltatás

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

Családok, és gyermekek részére a személyes gondoskodást nyújtó ellátást a „Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.), valamint „a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek feladatairól és működésük feltételeiről” szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szerinti szolgáltatás megszervezésével, működtetésével biztosítjuk.

A gyermekjóléti szolgáltatás célja, hogy elősegítse a gyermek családban történő nevelkedését, a testi-lelki és érzelmi fejlődését, megelőzze, illetve kezelje az ezeket gátló tényezőket. Célunk a gyermekek egészséges fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztettség megelőzése és a már kialakult veszélyeztettség megszüntetése, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzése, a már kiemelt gyermekek hazajutásának elősegítése, utógondozása.

A gyermekjóléti alapszolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- c) a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- d) a szabadidős programok szervezése,
- e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

Feladatai:

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi a mentálhigiénés, a jogi, és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadáshoz való hozzájutás megszervezése, esetenként biztosítása,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsadás, valamint a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- szabadidős programok szervezése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti alapszolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervezetek, valamint a magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- az adott településen élő gyermekek szociális helyzetének, veszélyeztetettségének folyamatos figyelemmel kísérése,
- szükség esetén új ellátások bevezetésének kezdeményezése a települési önkormányzatnál,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- felkérésre környezettanulmány készítése,
- évente legalább 6 alkalommal szakmaközi esetmegbeszélések megszervezése és lebonyolítása,
- éves gyermekvédelmi tanácskozás megszervezése.

A gyermekjóléti alapszolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával a gyermek problémáinak rendezése, a családban történő működési zavarok ellensúlyozása,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében,
- az egészségügyi és a szociális ellátás – különösen a családsegítő szolgáltatás – valamint a hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- a védelembe vett gyermek gondozás-nevelési tervének elkészítése,
- javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésére, leendő gondozási helyre vagy annak megváltoztatására.

A gyermekjóléti alapszolgáltatás feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében

- a családgondozás biztosítása – az otthont nyújtó ellátást illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozó szociális munka biztosítása – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez.

Szakmai alapelvek a Gyermekjóléti szolgáltatás tevékenységében

A szociális munkás felelőssége, hogy saját kompetenciáján belül – a tevékenység szolgáltató vagy hatósági jellegének megfelelően – nyújtson szakmai szolgáltatásokat. A gyermekjóléti családgondozás során végzett szociális munka komplex feladat. A szociális munkát végzőnek, ismeretekkel kell rendelkeznie a szociológia, szociálpolitika, szociálpszichológia, gyermek- és ifjúságvédelem, pszichológia, államigazgatás, a jog speciális területein. A szociális munka az azt végző szociális munkás felelősségét meghatározó etikai elveken alapul.

Alapelvek

- A gyermek érdekének szolgálata.
- A család önállóságának elve, illetve a családban maradás elve.
- A legkisebb kényszer (önkényszer) elve.
- A személyi és vagyoni érdek biztosítása.

III. Az ellátandó célcsoport jellemzői

1. Családsegítés

A célcsoport Felsőtárkány és Noszvaj közigazgatási területen élő, szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő, veszélyeztetett családok, egyének; rendszeres szociális segélyben részesülő aktív korú nem foglalkoztatottak; adósságterhekkkel és lakhatási gondokkal küzdők és mindazok, akik problémájukkal a szolgálathoz fordulnak. A szolgáltatásainkat igénybevevők között sok a szociálisan hátrányos helyzetű, elesett, rokkantnyugdíjas, munkanélküli, eladósodott, lakhatási problémával küzdő, szenvedélybetegségben érintett, ill. pszichiátriai betegségekre utaló tüneteket mutató.

Az igénybevevők körének jellemzőit mutatják a 2014-es év statisztikai adatai. Családsegítést ez időszakban a felsőtárkányi ellátási területen 58 fő vett igénybe, ebből 11 fő az új igénybevevők száma, Noszvaj esetében 11 fő igénybevevő volt.

Az esetkezelések jellege az alábbiak szerint alakult 2014. évben:

	Felsőtárkány	Noszvaj
szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás	114	5
anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése	73	7
családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése	121	18
közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezése	0	0
a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása	211	2
a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programok és szolgáltatások, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások	88	7

2. Gyermekjóléti szolgáltatás

Célcsoportja Felsőtárkány és Noszvaj közigazgatási területen élő, veszélyeztetett gyermekek, családok, akik önkéntesen, vagy hatósági kötelezéssel igénybe veszik a szolgáltatás szolgáltatásait.

Felsőtárkány 3533 fő lakosságából 669 fő kiskorú, Noszvaj 1826 fő lakosságából 337 fő kiskorú él. A 2014. évi statisztikai adatok alapján Felsőtárkányban a gyermekjóléti szolgáltatás 40 gyermeket érintett, ez az itt élő kiskorúak 5,97 %-a, Noszvajon 11 gyermek gondozására került sor, ez az itt élő kiskorúak 3,26 %-a.

A gyermekjóléti szolgáltatás szempontjából fontos kiemelni az alábbi általános okokat, amelyek a szolgáltatás igénybevételenek alapjai:

- a családi szerkezet megbomlása, az ebből fakadó nevelési problémák,
- a gazdasági ellehetetlenülés, ezek hatása a gyermekkorú lakosságára,
- az ellátási formák hiánya.

A településeknek van önálló óvodája, és általános iskolája. A gyermekek többsége a településen optimálisan családban él, bár megfigyelhető a hagyományos családszerkezet (két szülő, gyermek/ek) egyensúlyának felbomlása. A munkanélküliség az alacsonyabb képzettségűek körében magas, de a magasabb képzettségű- ezen belül a felsőfokú végzettségű - pályakezdekők körében is megmutatkozik. Gondozásban lévő családok, gyermekek a társadalom hátrányos helyzetű, a szegénység által nagymértékben veszélyeztetett csoportjai közül kerülnek ki többségében.

A gyermekek kb. 20%-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, és sajnos megfigyelhető, hogy ez a helyzet fokozatosan romlik. Ennek oka a gyermekeket nevelő szülők megnövekedett terhei. Az ellátást főként az egyedül álló szülők, illetve a munkanélkülivé vált családok létfenntartási gondjainak enyhítésére kérik. A mélyszegénységben élők többször és súlyosabban betegszenek meg, Ezekben a családokban élő gyermekek a környezeti okok által is veszélyeztetettek. Megfigyelhető a gyermekek körében a fejlődési rendellenesség, tanulási, mentális, viselkedési zavar, az agresszív magatartásformák elterjedése és a veszélyeztetettség növekedése.

A család- és gyermekjóléti szolgálat gondozási eseteiben szociálisan hátrányos helyzetű, egészségügyi, mentálhigiénés állapotuk miatt rászorult emberekkel, hátrányos és veszélyeztetett gyermekekkel találkozunk. A gyermekek veszélyeztetettségének okai egyrészt a családok anyagi helyzetére vezethetők vissza. Sokan küzdenek anyagi problémákkal, a mindennapos megélhetési gondok miatt a családok túlzott mértékben vállalnak kölcsönöket, de ez által az anyagi bizonytalanság csak tovább fokozódik. Közüzemi számláikat nem tudják fizetni, így a szolgáltatások kikapcsolásra kerülnek. Anyagi problémák miatt több gyermek is került gondozásba.

A szegénység nagyon gyakran a háztartás gazdálkodási tudás hiányával, életvezetési problémákkal is együtt jár, emiatt csak komplex segítség esetén számíthatunk eredményre. A stabilan szegények körének állandósulását és újratermelődését szükséges megakadályozni, munkavégzésre ösztönözve az aktív, munkaképes korú felnőtteket. A tartósan szegények esetében a szociális szakemberek, a helyi pedagógusok és egészségügyi szakemberek, valamint civil szervezetek munkatársainak közös, szakszerű tevékenységére, együttműködésére van szükség. Sok családban alakul ki családi-kapcsolati konfliktus, amelyeknek folyamatos szemtanúi illetve résztvevői a családban élő gyermekek. Ilyenkor elsősorban a szülők között folynak viták, de gyakran a gyermekek válnak másodlagos áldozatokká. A családi viszályoknak gyakran kiváltó oka az alkoholos befolyásoltság, melynek következménye az agresszív viselkedés. A szülők alkoholproblémái, a családtagok közötti veszekedések is a gyermek veszélyeztetettségét idézik elő. A gyermekbántalmazás minden formája károsan befolyásolja az egészséges személyiségfejlődést.

Évről évre visszatérő gondot okoz a tankötelezettség elmulasztása, a folyamatos segítség hatására némi javulás mutatkozik az iskolába járási morál területén, de elő fordulnak olyan tanulók, akik kötelezettségeiket időnként megszegik, illetve egyáltalán nem járnak iskolába. Egyre inkább jelen vannak a deviáns viselkedésű gyermekek is, melynek hátterében gyakran a szülők elhanyagoló, helytelen nevelési attitűdöt alkalmazó nevelése, agresszivitása, életvezetési problémája, italozó életmódja áll. Különösen nagy a probléma ezeknél a gyerekeknél, mert a szülők sem következetesek, elvtelenül védik gyermekeiket, így a probléma kezelése komoly akadályokba ütközik.

A szociális és gyermekjóléti feladatok megfogalmazását nagymértékben meghatározza a lakosság korösszetétele, jövedelmi helyzete, gazdasági aktivitása és egészségi állapota.

IV. Feladatellátás szakmai tartalma, módja, szolgáltatások formái

1. Családsegítés

Általános segítő szolgáltatás

Általános segítő szolgáltatás keretében feladat a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetének figyelemmel kísérése, az ismétlődően előforduló problémák okainak jelzése az illetékes hatóság, illetve szolgáltatást nyújtó szerv felé.

A településen élők sajátos problémáinak megoldása, a humánjelleű civil kezdeményezések támogatása és ösztönzése, az önkormányzat kötelező feladatának nem minősülő ellátások megszervezése, új szociális ellátások/speciális ellátások bevezetésének kezdeményezése.

Mentális és szociális válságkezelés (krízisintervenció), az egyének és családtagok kapcsolatkézségének javítása, pszichológiai, egészségügyi, jogi és ügyintézési tanácsadáshoz való hozzáférés segítése, a szolgáltatáshoz kapcsolódó közérdekű és meghatározott célú felajánlások összehangolása, a természetbeni és anyagi támogatások közvetítése. Krízishelyzetet, veszélyeztettséget észlelő jelzőrendszer működtetése, folyamatos kapcsolattartás.

A családsegítés a meghatározott jelzőrendszer működtetése körében

- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja a veszélyeztetettség jelzésére, krízishelyzet észlelése esetén az arra való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, és felkeresi az érintett személyt, illetve családot a családsegítés szolgáltatásairól való tájékoztatás érdekében,
- a veszélyeztetettség, illetve a krízishelyzet megszüntetése érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket,
- az intézkedésről tájékoztatja a jelzést tevőt,
- folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szociális ellátások iránti szükségleteit.

Egyéni esetkezelés, családgondozás

Az egyének, családok életvezetési képességeinek megőrzésére irányuló feladat, külső tanácsadók segítségével (jogi, pszichológiai, orvosi) történik.

A családsegítés a személyes gondoskodást végző és a szolgáltatást igénybe vevő személy együttes *munkafolyamata*, melynek tartalma és menete együttműködési megállapodásban kerül rögzítésre, feltéve, hogy a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le. A munkafolyamat az első interjú során a kliens szükségleteinek megállapításával és a problémamegoldó alternatívák kidolgozásával kezdődik. A megállapodás tartalmazza a

szolgáltatást igénybe vevő személy problémáit, az elérendő cél érdekében megvalósítandó feladatokat, az együttműködés módját, a folyamatba bevonandó szolgáltatókat, intézményeket, a találkozások rendszerességét, a segítő folyamat várható eredményét és a lezárás időpontját. A segítő szolgáltatás a kliens otthonában, családi környezetében tett látogatásokon és a családsegítő szolgálatban folytatott segítő beszélgetés és segítő tevékenységek útján valósul meg. Segítő munkaformák különösen a szociális esetmunka, a szociális csoportmunka és a közösségi szociális munka. A szociális esetmunkát végző személyt esetfelelősnek kell kijelölni. Az *esetfelelős* kíséri figyelemmel, hogy a szolgáltatást igénybe vevő személy problémája kezeléséhez igénybe vette-e az elérhető szolgáltatásokat, valamint - a szolgáltatást igénybe vevő beleegyezésével - együttműködik a más szociális és egyéb szolgáltatást nyújtó szolgáltatókkal és intézményekkel. A család tagjaira is kiterjedő segítő szolgáltatásban folyamatosan figyelemmel kell kísérni, hogy a kiskorú érdekei, speciális szükségletei, helyzete szükségessé teszik-e gyermekjóléti szolgáltatás biztosítását. Ha gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása szükséges, az esetfelelős bevonja a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatót, intézményt.

Tanácsadások:

A Családsegítő szolgáltatás ingyenes tanácsadó szolgáltatásokat is közvetíthet az igénybevevők felé, egy - egy adott probléma kapcsán. A tanácsadást egyéb szakemberek látják el (pl. jogi tanácsadás, pszichológiai tanácsadás).

A családsegítés dokumentálása

A családsegítés szolgáltatásait esetsnaplóban és forgalmi naplóban kell dokumentálni.

A családsegítő szolgáltatás igénybevétele esetén az egynél több találkozást igénylő segítségnyújtás a külön jogszabályban meghatározott esetsnaplóban kerül dokumentálásra. Az ellátás igénybevételeiről az esetfelelős és az ellátást igénybevevő, illetve törvényes képviselője megállapodást köt. A megállapodás tartalmazza a szolgáltatást igénybevevő személy problémáit, az elérendő cél érdekében megvalósítandó feladatokat, az együttműködés módját, a folyamatba bevonandó szolgáltatókat, intézményeket, a találkozások rendszerességét, a segítő folyamat várható eredményét és a lezárás időpontját.

Szakellátásokhoz való hozzájutás segítése:

- Információ nyújt terápiai rehabilitációs és egészségügyi intézményekről, azok pontos helyéről, elérhetőségéről és az igénybevételeinek feltételeiről,
- Tájékoztatás nyújt a bekerüléshez egészségügyi feltételeiről, a szűrővizsgálatok helyéről annak lehetőségeiről, és helyéről,
- Kapcsolatfelvétel kezdeményezése, időpont egyeztetés, a kliens mentális, fizikai állapotának megfelelő mértékű kísérése, intézménybe történő eljuttatásának megszervezése,
- A kezelőorvosokkal való kapcsolattartásra motiválja a klienst, valamint a kliens rehabilitációjának érdekében a segítő munkatárs is kapcsolatot tart a kezelőorvosokkal.

Munkavégzés lehetőségének szervezése

Az ellátás keretein belül a családgondozó segíti az ellátottakat, hogy visszailleszkedjenek a munka világába. Ehhez felméri aktuális szociális helyzetét, képzettségét, képességeit, valamint céljait. Motiválja a munkaügyi központtal és az önkormányzatokkal való együttműködésre.

Életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése

Olyan készségfejlesztés, amely a kliensek igényeire és céljaira hangolt és ennek érdekében a helyi ellátási rendszer sajátosságait is mozgósítja. Korrekt tájékoztatás, ismeretek nyújtása, szemlélet és attitűdváltoztatás az elért társadalmi réteg körében, felvilágosítás, veszélyeztetettséget felderítő tevékenység, propagandaanyagok, kiadványok készítése, támogató beszélgetések, ügyintézők, stb.

Az életvitelt, életvezetést segítő módszerek megjelenési formái:

- Esetmunka során az egyének vagy családok intrapszichés, interperszonális, szocio-ökonómiai, környezeti problémáit közvetlen kapcsolatban segítenek megoldani.
- Egyéni terápiában a szociális, mentális gondok kialakulásának, az egyéni életút összefüggéseinek feltárásán keresztül az egyén motivációjának felmérése a cél.
- Problémamegoldó esetmunka által definiálásra kerülnek:
 - o a személyes célokat akadályozó problémák, azok gyakoriságának, előzményeinek, következményei,
 - o a problémát, a jelenlegi helyzetet pozitívan illetve negatívan befolyásoló tényezők,
 - o a jelenlegi problémamegoldó stratégiák,
 - o és a változásra motiváló tényezők feltárása.

Hivatalos ügyekben való segítségnyújtás

Lakóinknak segítséget nyújtunk hivatalos ügyeik intézésében: segélykérelmek, idős otthoni kérelmek, közgyógyellátási igazolvány igénylésében való közreműködés.

2. Gyermekjóléti szolgáltatás

A szolgáltatás keretében folyó szociális munka formái: egyéni tanácsadás, esetkezelés (gyermekvédelmi esetmunka, segítő tevékenység, melynek során egyéneknek, családoknak nyújtunk segítséget).

A szociális munka dokumentálása:

A gyermekjóléti szolgáltatás során a Gyvt. és a „gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról” szóló 235/1997. (XII.17.) Kormányrendelet un. „Gyermekeink Védelmében” elnevezésű adatlap rendszert használja.

A Gyvt. 38.§ értelmében az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A gyermekjóléti szolgáltatást ellátások teljesítésével, gondozással, ellátások közvetítésével, szolgáltatásként, vagy szervező tevékenységgel, az ellátásokhoz való hozzájutás biztosításával kell nyújtani.

A Gyermekjóléti szolgáltatás alapszolgáltatásai kiterjednek Felsőtárkány és Noszvaj községekben élő valamennyi gyermekre. A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 6. §-ában meghatározottaknak megfelelően az ellátások teljesítésével (gondozással), ellátások közvetítésével (szolgáltatás), vagy szervező tevékenységével az alábbi alapszolgáltatásokat nyújtja:

Tájékoztatás, információnyújtás:

A Gyermekjóléti szolgálat tájékoztatja a gyermekeket és a szülőjét mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, melyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, a családban történő nevelkedésének elősegítésével.

A támogatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutás segítése érdekében segítséget nyújt a gyermeknek vagy szülőjének kérése előterjesztéséhez, illetve kezdeményezi támogatás megállapítását az illetékes hatóságokkal.

Tájékoztatja a szülőt vagy gyermeket a családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi és mentálhigiénés tanácsadás igénybevételének lehetőségeiről, céljáról és feltételeiről, esetleg segíti a tanácsadást nyújtó felkeresését.

Válsághelyzetben lévő várandós anyát tájékoztatja az őt és a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, az ezekhez való hozzájutás lehetőségeiről, az esetleges örökbeadás lehetőségeiről.

A családgondozó szorosan együttműködik az önkormányzat hivatalával, a háziorvosi szolgálatokkal, a védőnői hálózattal, az oktatási intézményekkel.

Jelzőrendszer működtetése

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszert működtet. A Gyvt. szerint: „a veszélyeztetettség olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Az észlelő és jelzőrendszer lehetővé teszi a gyermekeket veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetésének időbeni felismerését.

Az észlelő és jelzőrendszer keretein belül figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek életkörülményeit, szociális helyzetét és a szolgáltatások, ellátások iránti igényt. Az innen származó adatokat nyilvántartja és a jogszabályokban rögzített módon használja fel.

Az észlelő és jelzőrendszer tagjaitól érkező jelzéseket fogadja és a veszélyeztetettség mértékéhez, valamint a család szükségleteihez igazodó intézkedéseket tesz.

A jelzőrendszer tagjai:

- Egészségügyi intézmények; háziorvosok, védőnők,
- Szociális ellátó intézmények; bölcsődék, gyámhatóságok, gyámhivatalok, gyermekotthonok, TEGYESZ
- Oktatási intézmények; óvodák, iskolák, középiskolák, kollégiumok, nevelési tanácsadó
- Rendészeti, igazságügyi szervezetek; rendőrség, pártfogók
- Civil szervezetek, egyházak, minden olyan civil szervezet, amelyek célcsoportjai a gyermekek.

A Gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer tagjai részére, a Gyvt. alapján, a jelzésekre minden esetben írásos visszajelzést küld.

Védelembe vétel

A Gyvt. 68. § (1) bekezdése alapján a védelembe vétel esetén a Gyermekjóléti szolgálat javaslatot tesz a védelembe vétel elrendelésére. A kirendelt családgondozó készíti el a gondozási-nevelési tervet, a vonatkozó adatlapon, amely tartalmazza a veszélyeztető körülményeket, a elérendő változásokat, a feladatokat, a feladatok végrehajtásában részt vevő személyek és intézmények megjelölését.

Védelembe vétel esetén a családgondozó a gyermek gondozását-nevelését folyamatosan figyelemmel kíséri, szükség szerint a gondozási-nevelési tervben rögzített feladatok végrehajtását ellenőrzi, a gyermeket és szülőjét támogatja a feladatok végrehajtásában, ha szükséges, a gondozási-nevelési tervet módosítsa. Sikertelen védelembe vétel esetén, a családgondozó javaslatot tesz más gyermekvédelmi intézkedés megtételére.

Védelembe vétel felülvizsgálata során a családgondozó tájékoztatja a jegyzői gyámhatóságot az addigi eredményekről, problémákról és indokolt javaslatot tesz a védelembe vétel megszüntetésére, vagy fenntartására.

Családból kiemelt gyermekek, visszahelyezésük a családba

A Gyermekjóléti szolgálat indokolt esetben, ha az önkéntesen nyújtott alapellátás és az esetlegesen elrendelt védelembe vétel nem elegendő a gyermek veszélyeztetettségnek elhárítására, javaslatot tesz a gyámhivatal felé a gyermek családból történő kiemelésére, elkészíti az erre vonatkozó javaslatát.

A Gyermekjóléti szolgálat a családból kiemelt gyermek visszahelyezését segítő családgondozást végez a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján.

A családgondozó együttműködik a városi TEGYESZ illetékes szakértői csoportjával, minden esetben részt vesz a helyezési, és kapcsolattartási értekezleteken.

A gyermek átmeneti nevelésbe vételének felülvizsgálata során a családgondozó tájékoztatja a gyámhivatalt a tapasztalatairól. Az átmeneti nevelés során, a gyermek szakellátásba kerülését követően felveszi a kapcsolatot a gondozási hellyel.

A Gyermekjóléti szolgálat családgondozója a családjába visszahelyezett gyermek utógondozását a gyámhivatal határozata alapján látja el, együttműködve a gyermekotthon, a nevelőszülői hálózat, illetve a szakszolgálat utógondozójával.

V. Az ellátás igénybevételének módja

1. Családsegítés

A szolgáltatás önkéntesen, térítésmentesen vehető igénybe. Igénybevételét nem kell írásban kérelmezni.

A szolgálatnál személyesen, telefonon vagy levélben történő igénybejelentést követően (amennyiben szükséges azonnal) a szolgálat munkatársa előzetes egyeztetés után személyes találkozást kezdeményez a problémával hozzá forduló személlyel.

A családgondozó az igénybevétel előtt tájékoztatást ad a jogosult és hozzátartozója számára

- a biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az általa vezetett nyilvántartásokról,
- panaszjog gyakorlásának módjáról,
- az ellátotti jogviszony megszűnésének eseteiről,
- a szolgálat házirendjéről,
- arról, hogy az ellátás igénybevétele térítésmentes,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

A jogosult és hozzátartozója az igénybevételkor köteles:

- nyilatkozni a kapott tájékoztatásban foglalt tudomásulvételéről, tiszteletben tartásáról,
- adatokat szolgáltatni a szolgálatnál a törvény alapján vezetett nyilvántartásokhoz,
- nyilatkozni arról, hogy a szociális ellátásra való jogosultság feltételeit és a jogosult, továbbá a közeli hozzátartozója személyazonosító adataiban beállott változásokat haladéktalanul közli az intézmény vezetőjével.

A családsegítés keretében végzett tevékenységnek - a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira. Kiskorú személyre a családsegítés akkor terjedhet ki, ha a kiskorú családtagjának ellátása a családsegítés keretében indult, és a kiskorú érdekei - a gyermekjóléti szolgálat igénybevétele nélkül - e szolgáltatás keretében is megfelelően biztosíthatók.

2. Gyermekjóléti szolgáltatás

A szolgáltatás minden kliens részére térítésmentes. Az ellátások igénybevételének módja az önkéntes alapellátás keretén belül, az ellátást igénylő kezdeményezésére valósul meg. Amennyiben a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, úgy a Gyvt. az ellátás kötelező igénybevételét rendeli el. Az igénybe vett ellátás megkezdésekor az ellátást nyújtó gondoskodik a Gyvt. 33. §-ban meghatározott tájékoztatásról, melyről az

igénybe vevő írásban nyilatkozik. Ezt a nyilatkozatot az ellátás megkezdésekor együttműködési megállapodásban rögzíti a családgondozó és az ügyfél, a szülő gondviselő, s a gyermek az életkorának megfelelően.

Hatósági beavatkozás esetén a jogszabály kötelező együttműködést rendelhet el, amit az illetékes gyámhatóság határozat formájában rendel el az ügyfél és a Gyermekjóléti szolgálat számára.

A szolgálatnál személyesen, telefonon vagy levélben történő megkeresést követően (amennyiben szükséges azonnal) a munkatársa előzetes egyeztetés után személyes találkozást kezdeményez a problémával hozzá forduló személlyel.

A családgondozó az igénybevétel előtt tájékoztatást ad a gyermek és hozzátartozója számára:

- a biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- panaszjog gyakorlásának módjáról,
- az ellátotti jogviszony megszűnésének eseteiről,
- arról, hogy az ellátás igénybevétele térítésmentes,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

VI. Az ellátások működése

A szolgáltatás az általa nyújtott szolgáltatásokról, az igénybevétel módjáról szóló tájékoztatását az interneten az önkormányzatok honlapján megjelenti.

A család- és gyermekjóléti szolgálat részéről az ellátottak részére nyitva álló irodái a települések központjában található, tömegközlekedéssel könnyen megközelíthetők.

A Felsőtárkányi Általános Iskola épületében található 1 db 20 m²-es irodája és 1 db 6 m²-es kliensfogadó előtér, valamint a szociális helyiségek.

A felsőtárkányi Egészségház épületében van 1 db 16 m²-es iroda és 1 db 8 m²-es kliensfogadó előtér, szociális helyiségek.

Noszvaj községben központi helyen az önkormányzat épületében különálló irodában fogadja a klienseket a szolgálat.

A szolgálat technikai felszereltségét tekintve a segítő munkában használatos telefonvonalakkal rendelkezik, fénymásolási és faxolási lehetőség megoldott.

Az adminisztrációs és nyilvántartási munkákra számítógép nyomtatóval áll rendelkezésre, internet elérhetőséggel. A dokumentáció tárolására zárható iratszekrények szolgálnak.

A család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait 2 fő főállású családsegítő alkalmazásával látja el, akik gyermek és ifjúságvédelmi tanácsadó szakképesítéssel, valamint pedagógus végzettséggel rendelkeznek.

A család- és gyermekjóléti szolgálat működése önálló szakmai program alapján történik, szervezeti és működési kereteit a Felsőtárkány Község Önkormányzata által elfogadott SZMSZ tartalmazza. A családsegítők a feladatukat a munkaköri leírás alapján végzik.

A fogadóórák időpontja:

- Felsőtárkány, Fő út 157. szám alatt: Hétfő: 8-11, 14-16, kedd: 8-11, Szerda: 8-11, Csütörtök: 8-11, 14-16
- Felsőtárkány, II. Rákóczi Ferenc út 55. szám alatt: ügyfélfogadási idő: Hétfő- Szerda- Péntek: 9-12, Fogadóóra: Kedd- Csütörtök: 9-12.
- Noszvaj Kossuth Lajos út 1. szám alatt Péntek: 8-14 óráig.

A szolgáltatás igénybe vehető:

- önként mindazok körében, akik a szolgálathoz fordulnak segítségért, annak érdekében, hogy a kialakult probléma megszűnjön.
- más intézmények jelzését követően.

VII. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személy jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A szolgáltatást igénybe vevőnek joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szolgálat által biztosított szolgáltatások igénybevételére.

A kliens számára az igénybe vett szolgáltatáshoz kapcsolódó általános vagy speciális jogokat is biztosítani kell.

A szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

A szolgálat a szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelembe veszi a szolgáltatást igénybe vevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartását, különös figyelemmel az élethez, az emberi méltósághoz, a testi – lelki egészséghez való jogra. Így különösen a gyermeki jogok védelmére: „Gyvt. 11. § (1) A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

Gyvt. 11/A. § (1) A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek e törvényben meghatározott jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.”

A gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége az intézmény faliújságján, az oktatási, egészségügyi intézményekben kifüggesztésre kerültek, az ellátottak számára elérhető az információ, adott esetben a családgyógyógyító segít az eligazodásban.

Gyermekjogi képviselő: Dr. Nyerges Tibor

Cím: Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ és TEGYESZ

3300 Eger, Dobó tér 6/A

tel: 20/4899-625

Email: nyergest@obdk.hu

nyergestibor@freemail.hu

Fogadóórájának rendje: Kedd, szerda: 8.00 – 12.00, 13:00-16.00-ig.

A szociális törvény 94/E § (13) bekezdése szerint az ellátott jogi képviselő az ellátott jogainak gyakorlásához szükséges segítséget nyújt.

Ellátottjogi képviselő: Galyasné Dósa Katalin

Levelezési címe: 3391 Füzesabony, Pf.:65

Elérhetősége: 06-20-489-9654 (munkaidőben)

Email: galyasne.katalin@obdk.hu

Fogadóórájának rendje: 2015. (Kedd 13:00-tól)

A szolgáltatást igénybe vevőt megilleti a személyes adatainak védelme, a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. A szolgáltatást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férhetnek hozzá.

A kliens élethelyzetével, körülményeivel, szociális rászorultságának tényével kapcsolatos információkról más kliens, valamint arra illetéktelen személy nem szerezhet tudomást.

A fogyatékos személyek jogainak érvényesülése érdekében figyelemmel kell lenni különösen az információkhoz, a legfontosabb adatokhoz való hozzáférés biztosítására, az önrendelkezés elvére, a fogyatékos személy életvitelével kapcsolatos döntéseinek tiszteletben tartására, a társadalmi integrációjukhoz való jogra, más személyekkel történő kapcsolat létesítésére, kapcsolattartásra, valamint intézmények, szolgáltatások igénybevételére, elérésére.

A szolgáltatást végző személy esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapja, tiszteletben tartsák emberi méltóságát és személyiségi jogait, munkáját

elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számára.

Közfeladatot ellátó személynek minősül a családgondozó, ezért személyét tisztelet, védelem illeti. A segítő munka során a szociális munkát végző védelemre jogosult a vele (intézményével), vagy kliensével szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben. Ha az etikai sérelem akár intézmények, akár személyek részéről éri, védelemért munkáltatójához, illetve annak fenntartójához, vagy az Etikai Kollégiumhoz fordulhat.

A szolgálat munkatársának tudomására jutott adatok és tények nyilvántartására és kezelésére, valamint az általuk adott információkra és az adatok védelmére az *1992. évi LXIII. törvény, és az 1997. évi XXXI. törvény, valamint az egészségügyi adatkezelésre vonatkozó törvény* rendelkezéseit kell alkalmazni.

A fenti törvényekben nem szabályozott, egyéb kérdésekben tevékenységére a *Szociális Munka Etikai Kódexe* az irányadó.

A családgondozó a segítséget kérő által közölt adatokat más személyekkel - ideértve az adatközlő hozzátartozóit is -, csak a segítséget kérő beleegyezésével közölhet.

Nem köti a titoktartás, ha az adatok közlésére jogszabály kötelezi.

Tudományos célt szolgáló közlés csak oly módon történhet, hogy a közlés alapján az érintett egyént, családot, családtagot nem lehet felismerni.

A szolgálat dolgozója a hivatali tevékenysége során tudomására jutott információkat, személyes céljaira nem használhatja fel.

A szolgálat munkatársa köteles gondoskodni az illetéktelen és más személyekre, intézményekre nem tartozó adatok megőrzéséről.

VIII. A család- és gyermekjóléti szolgálat együttműködő partnerei

A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer szervezése, összehangolása és működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőzés rendszerébe. Az észlelő- és jelzőrendszer működésének célja, hogy a problémák időben kerüljenek felismerésre, majd mihamarabb enyhítésre, megoldásra kerüljenek. Ennek érdekében közösen dolgozzuk ki az együttműködési szabályokat, határozzuk meg a kompetencia határokat, alakítjuk ki az egységes fogalomhasználatot.

A gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő jelzőrendszer működtetése körében a család- és gyermekjóléti szolgálat

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban –krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,

- az intézkedésről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét,
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A tevékenységek összehangolására, folyamatos működtetésre, együttműködésre alkalmat adó lehetőségek az éves tanácskozás, esetmegbeszélések és esetkonferenciák,

Ezen találkozások lehetőséget biztosítanak arra is, hogy feltérképezhessük a veszélyeztetett területeket, aktuális problémaköröket, hozzájárulva egy koncepciózus család és gyermekvédelem megteremtéséhez.

Éves tanácskozás

A tanácskozáson áttekintésre kerül a család- és gyermekjóléti szolgálat rendszerének működése, javaslatokat fogalmazunk meg a jelzőrendszer működtetésében részt vevő tagoknak, valamint a fenntartónak a rendszer javítására vonatkozóan. A tanácskozás előkészülete során a szakterület képviselői írásos értékelést adnak a végzett munkájukról, melyet az emlékeztetővel együtt a résztvevők kézhez kapnak.

Az éves szakmai tanácskozást minden év január 31-éig kell megszervezni, és arra meg kell hívni

- a települési önkormányzat polgármesterét, illetve a jegyzőt,
- járási jelzőrendszeri tanácsadót
- a gyermekjóléti alapellátást és a szociális alapszolgáltatást nyújtó szolgáltatások fenntartóit,
- a településen szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények képviselőit,
- a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,
- a gyámhatóság munkatársait,
- a fiatalok pártfogó felügyelőjét, megelőző pártfogó felügyelőjét,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalban működő gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátort.

Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év február 28-áig készíti el, amely tartalmazza a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait, az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket, az éves célkitűzéseket és a a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

Az esetmegbeszélés

- Konkrét esethez kapcsolódóan *esetkonferenciát* kell tartani a család/gyermek és az érintett szakemberek a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, hogy a családot érintő legfontosabb információk elhangozhassanak, a feladatok megosztásra kerülhessenek, megteremtve annak lehetőségét, hogy a gondozási folyamatot értékelni lehessen. Esetkonferencia keretében kerül meghatározásra és értékelésre a gondozási-nevelési terv. Az esetkonferenciáról szintén emlékeztetőt kell készíteni, mely a gondozási dokumentum

részét képezi. Írásos anyagot kell kérni attól a szakembertől, aki előzetes jelzés alapján nem tud részt venni az ülésen.

- *szakmaközi esetmegbeszélés:* a család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői, és a járási jelzőrendszeri tanácsadó között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal megrendezésre kerülő szakmaközi megbeszélés keretében történik, elősegítve ez által az együttműködés és együttgondolkodás lehetőségét. A megbeszélésről emlékeztetőt kell készíteni, melyet a jelenléti ívvel együtt meg kell őrizni, s a résztvevőkhöz is el kell juttatni.